

være af endnu større Betydning for Staten end det, som den ærede Finantsminister nævnte, Kjøbenhavns Befæstning, og det er: vort communale Skolevæsen. For det Første kunde Statens Tilskud dertil spares under en Forsættning, som jeg strax skal nævne. Regjeringen maa, efter min Formening, give os et reent og stærkt kommunalt Skolevæsen, det vil med andre Ord sige, lade Communerne selv kalde deres Lærere, bestemme blødes Løn og selv affædige dem. Naar Regjeringen vilde gaae ind derpaa, saa forklarer jeg, at det vilde blive et Activ for Staten; det vilde forøge Borgernes Skattebyrde, naar de ikke som nu næsten vare staansbundne til Byens eller Sognets Skolelærere, men derimod Communerne selv kunde sørge for, at Kræfterne fik Tilfaldelse til frit at udvikle sig; dette vilde give Borgerne Lyst til at udrede forøgede Skatter, det vilde give dem Villien, og, naar Villien er der, saa bliver Evnen stor. Jeg veed godt, at der ikke vil blive taget nogen Notits deraf, men desuagtet har jeg ikke villet tilbageholde disse Bemærkninger; thi en Ting skal omtales og omtales tipt og ofte, inden den kan blive sat i værk, og jeg har den Tro, at, hvad jeg har udtalt her idag, det maa og skal komme engang. Jeg vil dog bede Regjeringen snarest muligt at ville tage Hensyn dertil; thi det vilde, efter min Formening blive et Activ for Staten, og for Statsborgerne et Middel til, at de baade fik Evne og Villie til at udrede Skatter. — Jeg skal slutte med at sige, at, før Regjeringen viser, at den i Virkeligheden vil Besparelser, er der Mange, der paa ingen mulig Maade ville eller kunne indsee Nødvendigheden af en forøget Skat; men, saasnart Regjeringen gjør de nødvendige Besparelser, saa skal jeg være saa villig som Noget til at fremme en Indkomsskat. Jeg er ingen Modstander af en Indkomsskat; det er den Skat, som jeg anseer for den rette, men, før Regjeringen giver tilkjende, at den vil Besparelser, kan jeg ikke indsee Nødvendigheden af at bevilge forøgede Skatter.

Jessen: Den ærede 4de Landsthingsmand for 1ste Kreds (Vehmann) og den ærede 1ste Landsthingsmand for 8de Kreds (Wonne) have ved at tillægge mig en Yttring om Cre-

ditbeviser, som jeg ikke har brugt, nødsaget mig til at gjøre en kort Bemærkning. Jeg har ganske vist talt om Creditbeviser som Noget, der kunde bruges, men jeg har kun talt om dem med Hensyn til den extraordinære Udgift, der af Rigsdagen er bevilget og nu er fastslaaet ved Lov, nemlig til Anskaffelse af Geværer; jeg har sagt, at, dersom der med Hensyn til denne extraordinære Udgift skulde behøves særlige Resourcer, antog jeg, at disse Resourcer ikke behøvede at tilveiebringes igjennem extraordinære Skattepaalæg, men at der dertil havde Midler igjennem Kasseeholdningen af de Creditbeviser, for hvis Skyld der allerede er betalt Krigsskat, og for hvilke der endnu opkræves en extraordinær Skat igjennem forhøjet Told og Brændeviinsafgift, af c. 1½ Million. Jeg har derhos henviist til, at, hvis Creditbeviser ikke hensigtsmæssigt kunde bruges til denne extraordinære Anskaffelse af Geværer, saa vilde der være andre Activer, som dertil maatte kunne benyttes, hvorved jeg blandt Andet sigtede til det Activ, som det ærede 8de kongevalgte Medlem (Andræ) igaar i sit Foredrag nævne. Derimod har jeg ved at henvise til Activer rigtignok ikke tænkt paa, at det communale Skolevæsen skulde være et Activ; jeg troer tværtimod, at det vil være et overordentlig stort Passiv for Befolkningen i den nærmeste Fremtid; jeg troer, at, hvis Almueskolevæsenet skal bringes til den Højde, hvortil det efter hele Folkets nuværende politiske Rettigheder bør bringes, saa maa der anvendes ganske andre Midler derpaa end dem, man hidtil har anvendt; jeg skal forørigt være enig med den ærede 1ste Tale deri, at det er en stor Anomali, at Communerne skulle tvinges til at lønne deres Skolelærere med et vist Beløb, istedetfor at Statens Ret neppe gaaer videre end til at tillæde sig, at Underviisningen naaer det Mål, som Staten bør fordrø bliver naaet. Altsaa, hvis jeg havde henviist til at bruge Creditbeviser til at skaffe Midler til at dække den stadigt tilbagevendende Underbalance, saa vilde jeg ganske vist have gjort mig skyldig i en stor Uforstandighed, og saa vare de Bemærkninger, som ere blevne rettede til mig derom, fuldkommen berettigede; jeg tør vel ikke vente, at Noget vil